

MEGSZAVAZTÁK A MAGYAR KÖLCSÖNT

A FRANCIA-CSEH SZÖVETSÉG OLASZORSZÁG ELLEN IRÁNYUL.

FRANCIAORSZÁG KÖZÉPEURÓPÁBAN ÉS A FÖLDKÖZTENGERTEN EGYEDURALOMRA TÖREKSZIK.

A párizsi lapok nagy meglepéssel tárgyalják a francia-cseh szövetségi szerződés tervezetét. Azt hangoztatják, hogy ez a szerződés logikai folyománya azoknak a szerződéseknek, melyeket Franciaország Európa új rendjének biztosítására kötött.

hogy a francia államférfiak és Benes tanácskozásai során megfelelő fenntartásokat tettek arra az esetre, ha német-cseh együttműködés jönne létre orosz területen.

A török esküvő olcsóbb lesz.

Kemál pasa elrendelte, hogy az egész Törökország területén az esküvők és lakodalmak ezután a lehető legegyszerűbbeknek kell lenniük.

A Messaggero a francia-cseh szövetségről azt írja, hogy noha a szövetség nem foglalja magában katonai határozmányokat, mégis szól a vezérkarok kölcsönös eszmecseréjéről.

A francia-cseh szövetség megkötésével kapcsolatban a lengyel nemzeti demokrata „Gazeta Warsawska” a következőket írja: Csehországot eddig elsősorban a st.-germaini és a trianoni szerződések végrehajtása érdekelte.

Vizsgálat a szovjet ügyében.

A külügyminisztérium eléget tett a kongresszus kérésének és az e célra kinevezett bizottság rendelkezésére bocsátott egy nagy csomó bizonyítékot, amelyek mind azt igazolják, hogy az orosz kommunisták csakugyan felforgató propagandát üznek az Egyesült Államokban is.

Ki lesz Lenin utódja Oroszországban?

Lenin hatalmas alakja kidőlt az orosz szovjet életéből és a kérdések-kérdése az most, hogy ki öröklje Lenin trónját.

CARL RADEK (felül balra), a kommunisták balszárnyának vezére, mellette LEO KASEV, aki Lenint helyettesítette és ő mellette TROTSZKI hadügyminiszter, akinek csillaga leldőzőben van most.

ALEXANDER KERENSKY, (középső sorban), akinek az uralmát Lenin döntötte meg és aki szívesen visszatérne Oroszországba, mellette M. KALNIN, aki a kommunisták jobb szárnyának a vezére és mellette CHRISTIAN RAKOVSKY, aki a szovjet londoni követe volt.

BUDENNY tábornok, (alul) látható, aki mint a hadsereg igazi feje, szintén komoly pályázó. A közel jövő bizonyára nagy eseményeket tartogat Oroszország részére.

LENIN, SZOVJET-OROSZORSZÁG DIKTÁTORA ÖTVENHÁROM ÉVES KORÁBAN MEGHALT.

A KOMMUNISTA-PÁRT ÖSZINTÉN GYÁSOLJA NAGY HALOTTJÁT.

A világ egyik legemlegettebb embere, Lenin, az orosz kommunisták vezére, 53 éves korában meghalt egy Moszkva melletti kis-városban, ahol az utolsó két esztendő óta, a világtól elvonulva, folyton betegséggel küzdve élt.

Lenin már az utolsó két évben nevesek a világ, de honfitársai előtt is megdöbbentően talány volt. Teljes zárkózottságában, beteg élt, de igazi állapotáról nagy keveset tudtunk meg.

A cári uralom ellen akkor esküdték az oroszok, amikor Ulyanoff volt és régi nemesi családból származott. 1870 április 10-én született.

A cári uralom ellen akkor esküdték az oroszok, amikor Ulyanoff volt és régi nemesi családból származott. 1870 április 10-én született.

Kétszázötvenmillió aranykorona lesz a kölcsön összege.

A magyar külföldi kölcsön régóta vajdó ügye most már fontos lépéssel jutott előbbre. A Nemzetek Ligájának e célból kirendelt bizottságai elvégezve a maguk munkáját, jelentést tettek, amelynek lényege az, hogy a kölcsön ügyét pártolják terjesztik elő.

Öt napig tanácskoztak a Nemzetek Ligájának kiküldött emberei a magyar kölcsön felett s végre abban állapodtak meg, hogy husz esztendőnek adnak Magyarországnak a kölcsön visszafizetésére.

Igaz ugyan, hogy a kölcsön ügye még nincs véglegesen elintézve, de azért biztosra veszik, hogy a kártérítési bizottság is magáévá teszi a tervet, mivel a két bizottság tagjai csaknem ugyanazon emberekből állanak.

Bethlen magyar miniszterelnök Londonban tartózkodik és a kölcsön-ügy tanácskozásain részt vett. Ezenkívül az angol király kihallgatáson is fogadta, ami azonban semmi befolyással sincsen a kölcsönre s egyszerű udvariasági tény volt.

A magyarok a kölcsön feltételeit nagyon szigorúknak tartják s emeltek olyan hangok is, hogy talán jó volna elejtetni az egész tervet, mert elviselhetetlen terhet fog az országra róni.

Sztrájkolnak az angol vasutasok.

Az angol vasutasok sztrájkba léptek. A sztrájk szakadó esőben kezdődött meg, ami még nehezebbé teszi a helyzetet azok számára, akik a helyi vonatok hiányában gyalog kénytelenek járn.

az elszakadó pártiak 75 százaléka nem is odaváló lakos és nagyon sok esetben büntetett előéletű emberek.

Könyvégetés Budapesten.

Budapesten a rendőrség körülbelül tízezer kötet könyvet szedett össze a könyvkereskedésekben, többnyire olyan könyveket, amelyek a fiatalságra nézve károsak lehetnek és elcsúsztatják a fiatalságot.

A német nép hü marad.

A bajor palatinátus területén népszavazást rendeztek el, azzal a céllal, hogy megtudják, vajon a német nép a birodalomtól való elszakadást akarja-e, vagy továbbra is megmarad a többi németek közösségében.

Megszűnt a „Bécsi Magyar Ujság”.

A „Bécsi Magyar Ujság” nevű lap, amely az emigránsok legvérmesebb szája lapja volt, több esztendő élet után, most már végképpen megszűnt.

A Homesteadi Református Betegsegélyző Egylet husz éves jubileuma

AZ EGYLET TÖRTÉNELMI FEJLŐDÉSE.

Ha az egylet keletkezésének határpontjait keressük, tovább kell lépünk a husz esztendő küszöbén keresztül, egészen a pittsburghi ref. betegsegélyző egylet kezdődéséig. Nagy és hatalmas eszmé foglalkoztatta akkor az embereket, ugyanis az, hogy a Monongahela-völgyi magyarságot centralizálják: egy központba vonják őket egyháziilag és társadalmilag. Mivel még az akkori időben csak Pittsburgban fejlődhetett ki a centrum, nem azért, mintha a magyarság zöme itt telepedett volna le, hanem minden irányból ez a hely volt legkönyebben érlelhető. Így alakult meg a pittsburghi ref. betegsegélyző egylet, amely egyletnek a homesteadi fiók erős alapját képezte. Azonban mielőtt az egyház megszervezése és a magyarság tulnyomó részének elhelyezkedése Homesteadra esett, az egylet is elérkezettnek látta az időt, hogy önmagát függetlenítse. Ez a fontos lépés történt meg: 1904 január elején s ezzel a lépéssel meg lett vetve az alapja a Homesteadi ref. betegsegélyző egyletnek. Ettől az időtől kezdve az egylet fokozatosan fejlődött, tagjainak száma szaporodott, vagyona pedig elsőrendű lett az egyletek sorában.

ALAPÍTÓ TAGOK.

Az egyletnek nemcsak alapját, hanem az alapító tagjait is szemügyre szoktuk venni. Hej, de sokat kell azoknak az uttoroknak küzdeniök, fáradozniök, a magyar egyletek és egyházak megszervezésében. Először is a magyar ember nem volt hozzá szokva a szervezési kapcsolatokhoz, mindent félre értett, félre magyarázott, vagy könnyen engedte magát befolyásolni holmi demagógoknak s így természetesen félre állt minden magyar intézménytől. A második nagy gátvetés volt a csekély munkabér és az emberek gyakori lakás változtatása. Némelyik alig kerestett annyit, hogy önmagát fenntarthassa volna, másoknak pedig bizonytalan volt a munkájuk. Ilyen helyzetben csak egy kis tábor támogatta a magyar egyleteket, akiknek köszönhető ma a virágzó egylet és egyház. Az alapító tagok sorából vajmi kevesen vannak már. Az idő forogó szele szétzilálta az embereket ez új világ minden területére, vagy sokan már a földhantjai alatt pihennek. Alapító tagok: Babás János, Radó Károly, Fodor János, Fekete Mihály, Juresc István, Lengyel István, Lohotai Pál, Pócs András, Sára Gábor, Sipos János. Az önállósításkor találhatók még a tagok sorában: Bulykó János, Kun Károly, Lengyel Sándor, Vitéz János, Dr. Ballagi János és Imre József.

TISZTIKAR.

Keves egyletet lehet találni széles Amerikában, ahol a tisztikar oly hűséges, odaadó munkát végzett volna, mint a mi jubiláló egyletünké. Kezdetben nem kis munka volt az egylet vezetése. Nemcsak, hogy fizetésről szó sem lehetett, de bizony sokszor még a közönség sem járt ki a nagy munkáért. Akkori időben nem állt a saját rendelkezésére az egyletnek, de meg nem is lehetett a sajtó segítségével azt a sikert elérni, amit manapság. Hízen egy-egy magyar kolóniában csak egy-nyire egy heti késsel. Így tehát az egylet felvirágoztatása teljesen a tisztikar munkálkodásától vált függővé. Az 1904 évre, amikor egyletünk önfenntartó lett, a következők választották be tisztviselőiknek: Elnök Szinyei András, alelnök Lengyel Sándor, jegyző: Kun Károly, ajjegyző: Vargha Sán-

dor, pénztárnok: Molnár István, ellenőrök: Bódi Sándor, Oláh András, számvizsgálók: Tomcsányi József, Kiss István, beteglátogatók: Id. Lengyel István, ifj. Bulykó János, ajtóőrök: Bodnár András és Veréb András.

HUSZ ÉVEN

keresztül, mint vezető tisztviselő a következők tettek örösi szolgálatot az egyletnek: Kun Károly 10 évig elnökösködött, Lengyel Sándor négy évig, Matyi András 3 évig, B. Nagy János 2 évig, Kovács János 2 évig, Alelnök: B. Nagy János 6 évig, Babás János 4 évig, Matyi András 4 évig, Jegyző: Kiss Kálmán 5 évig, Klinkó János 4 évig, Juresc István, Kun Károly, Babás János, Kiss József, Kun Bertalan, B. Nagy István. Pénztárnok: Babás János 6 évig, ifj. Tóth János, Sára András, Billi Sándor, Rigó János, Fodor János, Titkár: Kun Bertalan 6 évig, id. Román Lajos, Géczli Dániel, Rigó János. A pénztári ellenőrzésnél: Kalán Péter, Ladányi Gábor, Ruzsikai Lajos, Timkó István, Kolysza Bertalan, Sipos János, P é n t é k György, Mihók András, Csizmadia János, Nagy Ferenc, Sára András, Juresc István, Csontos István, Csontos János, Balala János. Beteglátogatók: Id. Lengyel István, Bulykó János, Rubincák István, U r b á n György, Pócs György, Timkó József, Kardos József, Gabóci István, Molnár Mihály, Rigó András.

Többnyire ezek a nevek forognak az egylet regisztrálókönyvében, akik majdnem minden évben teljesítették valami szolgálatot az egyletnek. A jubiláló évben a következők állnak az egylet vezetésénél: Elnök: Kun Károly, aki mint sima arcu gyermek állt az egylet zászlaja alá, a munkában ma is megfőződött erővel találjuk őt mindenütt. Tevékeny részt vett husz éven keresztül az egylet, egyház és a magyar társadalom munkájában. Alelnök: B. Nagy János, aki nemcsak gazdag eszmeivel megáldott férfiú, hanem akaraterővel is. Minden évben a vezető emberek sorában találjuk a magyarság haladó szerepében. Jegyző: Kun Bertalan, tollforgató ember, a jegyzőkönyvet olyan csillogó szavakba öltözteti, mintha kiállításra készítené. Sokat, de sokat fáradozik a magyar kultúra fejlesztésében. Pénztárnok: Fodor János, az öreg Fodor bácsi, dehogyan hagyta magát a gardából kiközölkenni. Alapító tag, de olyan friss, eleven, hogy a gyermek-osztályba is felvéte magát, ha lehetne. Titkár: Román Lajos, komoly, férfias ember, vendégszerető, páratlan jóindulatú, az egész magyarság tisztelétét és szeretetét bírja. Ellenőr: Juresc István, aki harmadmagával áll a gátra, osztatlan fáradozásával mindig az első sorban, a fronton találhatók. A második: Billi Sándor, aki nemcsak azért szerető a könyvet hordozni, hogy iskolás gyermek éveire emlékeztesse, hanem ő most is a számológép szerepét tölti be az egyletnél. A gyermek osztály kezelője: Rigó János, akinek tevékenysége páratlan az ifjúság körében.

AZ EGYLET GYARAPODÁSA.

Ezen a címen a tagok létszámának emelkedését, valamint az egylet vagyonának gyarapodását említhetjük meg. A jelen időben nagyon nehéz új tagokat szerezni, pedig pár évvel ezelőt a visszavándorlással sok tagot veszített az egylet. Most pedig az emberek ahelyett, hogy a régi, jó alapon dolgozó egyleteket pártolnák, mindig új egyletet akarnak kezdeményezni, amely sokat ígér ugyan, de semmit sem ad. A homesteadi ref. betegsegélyző egylet soha-

sem halasztott emberekre, becsületesen, nyíltan tárta fel az emberek előtt magasztos célját, nemes törekvését. Azért a magyarság színe-jáva állt a zászló alá, akik áttudták érezni az egylet magyarság hívatosságának célját. Ez idő szerint 206 tagja van az egyletnek és valami 60 a gyermek-osztályba. Az egylet vagyona hétézer dollár, amely összeg leginkább az elmúlt tíz év alatt növekedett rohamosan, dacára annak, hogy az egylet jótékonytárgyakat, három állam területén lévő magyar egyleteket és egyházakat segített kisebb-nagyobb összeggel. Vagyoniilag az egylet legerősebben áll a Monongahela-völgyi egyletek között.

AZ EGYLET HIVATÁSA.

A magyar egyletek általában áldásos hivatást öltenek. Edecs szülőházainkból kivándorolt honfitársainknak jó tanácsot, igaz magyar barátságot s testvéri szeretet nyújtott évenként kerestül. A szülői, testvéri és rokoni hivatást töltötte be igen sok esetben. Hány koporlások-mellett csak a tagtársak hullattak könnyeket. Hány özvegynek s árvának nemcsak osztóztott fájdalommal, de igyekezett segítségével a bánat fellegét eloszlatni. Hány beteg, szenvedő honfitársunknak nyújtott segítséget, a leszükségesebb órában. Mondhatjuk, az egylet lezserbb humánus munkát végzett. De ezek mellett az egylet a magyar nyelv és szellem fenntartásának is fóruma volt. Sok esetben az egyleti közgyűlés volt az egyetlen hely, ahol a magyarság nagy száma találkozt egymással, ügyes-bajos dolgaikat megbeszéltek, fájó helyek megvitették, a helybeli magyarságot hivatalos helyeken képviselték. Egyszóval az egylet hivatása: a jótékonytárgyak gyakorlása, magyar nyelv és szellem fejlesztése és a társadalmi élet kultiválása. Az egylet betegsége ideje alatt tagjaink fizet 7 dollár hetenként, 100 dollár temetkezési segélyt és annyi dollár, ahány tagja van az egyletnek az elhalálozás napján. Tagsági illeték 75 cent havonta, tagonként. Gyermek-osztályánál 25 cent beállítás és 15 cent havonként az egylet fizet 6 hónaptól kezdődően 2 évig ötven dollárt, 2 évtől 5 évig 75 dollárt, 5 éven felüli tagoknak 100 dollárt elhalálozás esetén.

Temetkezési osztály. Azoknak számára nyílt meg ez az osztály, akik betegsegélyre kérelmeként be vannak biztosítva, de halálesetre nem, így bárki is beállhat az osztályba, orvosi bizonyítvány, egy dollár beállítás és egy dollár évi járulékbefizetés ellenében.

JUBILEUMI ÜNNEPÉLY.

Az egylet dicsőséges történetének megörökítésére jubileumi ünnepséget rendez, 1924 január 26 és 27-én. Január 26-án, szombat este bankett keretében tartatik meg az ünnepély, az elnök és a tisztikar, valamint az alapító tagok foglalnak helyet a nagyszabású programon. A banketten a tagok vehetnek részt, családjaikkal, 75 cent belépti díjjal. Vasárnap reggel az egyleti tagok testületileg vonulnak fel a templomba, a jubileumi istentiszteletre. Vasárnap este pedig színelőadás az iskola termében. Az előadás szereplői a következők: Kovács Mariska, Lengyel Ilonka, Juresc István, Román Béla, Rigó János, Vargha Imre, Toboz István. A jubileumi előadásra a belépti jegy 25 cent személynként.

AZ EGYLET FELHÍVÓ SZÓZATA.

A magyar egyletek, szövetkezetek életében egy újabb átalakulás vette kezdetét. A na-

gyobb testületeknél a törvény által megszabott fizetési feltételek behozása mellett a régi tagok tulnyomó része alig képes megbirkózni a nagy teherrel, így kénytelen megválni, vagy a biztosító egylettől, vagy a betegsegélyző egylettől. Ez a helyzet indította a homesteadi ref. betegsegélyző egylet arra, hogy egy temetkezési osztályt bővítsen ki munkakörét. A temetkezési osztályba beállhat minden magyar, valláskülönbőség nélkül, csupán orvosi bizonyítvány, egy dollár beállítás, egy dollár évi járulékbefizetés szükséges. Senki sincs kötelezve a betegsegélyző osztályba beállni, hacsak a temetkezési osztályba öhajtag tenni. A temetkezési osztálynak fő célja, hogy a magyarságot összehozza, mindenkinek megadja azt az alkalmat, hogy magyar testületekhez tartozzék s elhalálozás esetén az örökös anyai oldalban részesüljön, ahány tagja van az egyletnek.

Igaz, helyi ügy az egész, de annál jobb. Nézzünk csak mélyen a dolog lényegébe. Sokan biztosító társulatoknál biztosítják magukat, azt sem tudva, milyen az a társulat, de mivel ígérnek neki egy földet, keservesen megtakarított pénzét befekteti érvénytelen biztosító kötvényekbe. Nemcsak, hogy pénzt veszítette el, de ezzel a tétellel bebonyozította fájának megtörpösését.

A csoportulás szempontjából itélve, milyen örösi tevékenységet lehetne kifejezni egy nagy tömeg egyleti tagnak. Ha minden ember más-más helyre húzódnak biztosítani önmagát. Míg ellenben, ma mi, magyarok egy hatalmas testülethez tartozunk, a pénzünk is városunkban maradv. az összetett erőnek pedig felhasználhatjuk a magyarság előmozdítására. Hiszen tudjuk azt a régi közmondást: Összetartásban van az erő.

A husz éves jubileumi ünnepély csak akkor lesz magasztos s örökre emlékeztetés ha minden egyleti tag egy új tagot hoz a temetkezési osztályba. Emeljük fel az egyleti tagok létszámát ötszázra, már az ünnepeinken, hogy legalább 500 dollárra legyen biztosítva minden törekvő munkás ember.

Racadjunk meg az alkalmat férfiak nők és ifjak, akik még semmiféle magyar eszlethej nem tartoznak, vagy, ha tartoznak is, az még nem elegendő biztosíték a mai helyzethez és körülményekhez számítva. Álljunk be a ref. egylet temetkezési osztályába, amely legerősebb és legmegbízhatóbb magyar egylet ezen a környéken. Magyar testvérem, pártold a magyar intézményt, ahová érdeked és kötelezséged kapcsol. Tegyük magyará a homesteadi ref. betegsegélyző egylet.

EGY-PÁR SOR AZ EGYLET TISZTVISELŐITŐL S ALAKÍTÓ TAGJAITÓL.

Homesteadon a magyarság több, mint 30 esztendő óta van megtelepedve. Az akkori kezdetleges állapotokból kifolyólag úgy az egyházi, mint az egyleti szervezkedés egyes magyar plézekben csak néhez indult meg. A munkaviszonyok bizonytalansága, a magyarok csekély létszáma, a nagyobb felelősséggel járó vállalkozásoktól való természetesen aggodalmaskodás és általában az akkori magyarság anyagi tekintetben való gyengesége, szükségessé tette azt, hogy véreink, annál inkább hitfeleink lehetőleg egy központ felé csoportosuljanak és az összetartásban rejlt segítő erőt igyekezzenek a legjobban kihasználni.

A központi erőnek a megnyilvánulását mutatja együletünk keletkezése, husz évi munkájának minden eredménye. És én jölesz érzéssel tehetek bizonyosságot, hogy egyleti életünkben

a kitűzött jelszótól soha el nem térünk. Békességben, szeretetben és egyetértésben igyekeztünk zászlaját minél magasabbra emelni, a segítő szeretet minél inkább hatályosabban véghezvinni. Az elért sikereket legyen hála az égnek Urának.

Egyletünk mindenkor és mindenben eleget tett minden frányu kötelezettségének. Soha senkitől kiérdemelt betegsegélyt el nem vontunk, elhunyt tagjaink után esedékes halál-eseti díjakat az örökösöknek pontos időben és pontos összegben kifizettünk.

Es most, kedves tagtársaim, mikor e nevezetes határközhöz eljutottunk, husz éves évfordulónkhoz, ne állapodjunk meg, azt gondolván, hogy már eléget tettünk. Sőt inkább buzduljunk egyletünk érdekében való fokozott további munkálkodásra. Az elmúlt husz évben elért szép eredmények lelkesítenek bennünket további küzdelemre. És találjunk mi örömet abban, hogy egymást szeretettel segítsük és az élet néhez terhének hordozását ez új világban egymásra néhez könnyebbé tenni igyekezzünk. Is-ten segítsen bennünket minden nemes törekvésünkben.

Kun Károly, az egylet elnöke.

A homesteadi ref. betegsegélyző egylet husz éves jubileuma alkalmával, nemcsak egy határközhöz áll meg, amelynél véli fogadtatást ünnepe is, a mely ünnepnek szellem megtölti szívünket s lelkiünket s meg erősíti a jövő terhének hordozására. Multunk dicsőségéről beszél, adjon Isten, hogy jövőnk is hasonló legyen.

B. Nagy János, alelnök.

Egyletünk ünnepehez készül, hogy a régi harcosokat, a küzdelem legesejét megfizesse a hála érdemeivel. A mi egyletünknek két tized év munkássága, a megértő egységes munkálkodása, erő forrás ez, amelyből meríthetünk üdítő lelkesedést további előhaladásunk kitartó munkálkodására.

Zászlónk fenn lobog, a testvéri szeretet keze tartja azt, álljon alá, aki küzdeni s munkálkodni akar felebarátjáért s magyar népéért.

Kun Bertalan, egyleti jegyző.

ÜDVÖZLET KEDVES EGYLETÜNKHÖZ.

— Irta: Matvi András. — az egyletnek 4 éven át elnöke és alelnök.

Szíven meleg szeretettel köszöntöm és üdvözölöm kedves egyletünket azon emlékező alkalmából, hogy elérhettük ennek husz éves fennállási szép ünnepeit. Visszatekintve a múlt, elvonul szemünk előtt annak a közdelemnek és törhetlen munkásságnak a képe, melyet a homesteadi és vidéki magyar reformátusság lejjobbjai két évtizeden keresztül folytattak ezen derék egylet alapjának megerősítéséért, tagokban és vagyonban való megszaporításáért.

Aküzdök sorában ott voltam én is, az egyletnek két éven keresztül elnöke. Tisztviselő társaimmal együtt sokat kellett fáradoznom, hogy minél több emberrel megérthessük együletünk célját, rendeltetését, az ehhez való beállítás szükségességét. Sokan meghallották és követték a hívó szót és a felbuzdulás áldását önmaguk élvezték.

De még mindig nagy azon, — máskülönbén derék — hittestvéreink száma, akik egyletünk kötelekén kívül állanak. És emlékeztetés ünnepi alkalmammal tegyük jóvá ezek az ő mulasztás-

sukat és jöjjenek a kibontott lobogó alá, mely a felebaráti segítő szeretet munkának végzésénél egyesíteni van hivatva azokat, kik egy hazának és egy anyaszentegyháznak a gyermekei.

Ez lesz az én legnagyobb öröömöm, ha a jubileumot mincnyájan, magyar reformátusság Homesteadon, egy zászló alatt ünnepeleljük.

Adjon Isten, hogy úgy legyen!

BEVEZETÉS A HOMESTEAD ÉS VIDÉKI REF. BETEGS. EGYHÁZI EGYLET TÖRTÉNELMÉHEZ.

— Irta: Juresc István, — a volt homesteadi oszt. elnöke.

Az 1903-ik esztendőben én voltam a Pittsburgi és vidéki ref. bs. és egyházi egylet homesteadi osztályának az elnöke. Istennek legyen hála, már 21 esztendő óta munkálkodok a hitélet és segítő szeretet terén együtt azokkal, kik e vidéken a magyar református néhez becsületéért küzdenek és fáradoznak. Jól emlékszem reá, midőn 21 évvel ezelőt a homesteadi osztályt nyolcadmagammal meg-

alakítottuk. S a nyolc derék férfi hittestvérem közül immár csak én magam vagyok az élők sorában. A többiek már elvetétek hű fáradozásuk jutalmát!

A helyzet és a viszonyok természetes következménye s a homesteadi magyar reformátusság szám- és erőbeli megszáporodása volt aztán annak további oka, hogy 1903-ban egyháziilag, majd 1904 január 31-én egyletileg is szervekeztet a helyi ref. magyarság.

Azóta önállóak, sorsunkkal szabádon rendelkező vagyunk. Büszkék vagyunk az elért eredményre és hálat adunk a jó Istennek, hogy áldásának, kegyelmének gazdagságát kiöntötte ránk úgy az egyleti, mint az egyházi életben. És én, mint az egylet legidősebb tagja, az alapító gyűlésnek akkori elnöke, kérem a mindenható Atyát, hogy áldja, védje, oltalmazza ezután is az egyletet, annak minden tagját, a tagoknak családjait bajtól, veszedelemtől és minden szerencsétlenségtől.

Adjon meg a jó Isten a szópen virágzó Homestead és Vidéki Magyar Ref. Bs. és Egyházi Egyletet!

Előfizetett már a "Magyar Híradó"-ra?

MAGYAR HIRADÓ
POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI LAP.
MFGJELLENK HETENKÉNT KÉTSZER, KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.
SZERKESZTŐ: TÁRKÁNYI BÉLA
KIADÓ: MAGYAR HIRADÓ PUBLISHING COMPANY

ELŐFIZETÉSI DÍJAK: PITTSBURGHAN EGY ÉVRE... \$2.00
NYOLC ÉVRE... \$12.00
MAGYARORSZÁGRA EGY ÉVRE... \$2.00
NYOLC ÉVRE... \$12.00

TELEPHONE: BELL HAZEL 4104.
4743 SECOND AVENUE — PITTSBURGH, PA.

HUNGARIAN HERALD
THE LARGEST SEMI-WEEKLY IN UNITED STATES
ISSUED EVERY TUESDAY AND FRIDAY.
EDITOR: B. T. TÁRKÁNYI
PUBLISHER: MAGYAR HIRADÓ PUBLISHING CO.

SUBSCRIPTION RATES: PITTSBURGH ONE YEAR... \$2.00
OTHER PLACES... \$2.50
SINGLE COPIES... 10 CENTS

TELEPHONE: BELL HAZEL 4104.
4743 SECOND AVENUE — PITTSBURGH, PA.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 4, 1900, AT THE POST OFFICE OF PITTSBURGH, PA. UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

Lenin halála,

az annyiszor megjósolt, annyiszor tévesen elhíresztelt halál végre csakugyan bekövetkezett. Leninben két-ségtől nagy embert veszít el a világ, aki még tévedésben is nagy volt. Semmi értelme senkinek a koporsója fölött újra rákiabálni mindazt a rosszat, amit ellenségei életében rákiabáltak, dacára annak, hogy szeszélyes gonoszsgát, személyes érdekhajszást senki sem tudott rábizonyítani. Az igazság, amit most, a koporsója mellett is meg kell állapítani, az, hogy a kommunizmus eszmét nem sikerült úgy diadalra juttatni, amint remélte. 1921-ben ő maga ismerte be, hogy a kommunizmus gazdasági politikája teljesen csődöt mondott. Ez pedig nem lehet egyebet, mint azt, hogy az oroszországi nyomorúságnak és szerencsétlen gazdasági helyzetnek az a kommunista uralom elsősorban az oka, a melynek Lenin volt a vezére egészen haláláig.

Lenin nagyszabású ember volt, de halálával különösből veszteség magát a világot nem érte. Ő maga, életének utolsó esztendeiben már nem egészen könyvet cserélt. Amikor 1921-ben azt a nevezetes kijelentést tette a kommunista gazdasági rendszer csődjéről, stratégiai visszavonulást rendezett, ami majdnem egyértő volt az igazi kommunista elvek megtagadásával, de később mégis visszatért a valódi kommunizmushoz. Halálát azok, akik őszinte követői voltak, meg fogják siratni, de azok, akiknek útjában állott, csak örülni fognak neki, mert a helyét maguk remélik elfoglalni.

A Bok-féle béketerv

Bok mester azonban, a százezer dollár nagylelkű felajánlása egy kissé átlátszóan csinálta a terv dolgát. Ő maga mindig rajongója volt a Nemzetek Ligájának s most, amikor a tervet kiadta, annak bírálói közé maga választott olyan embereket, akik szintén a Liga barátai. Ezek azután huszonhétézer terv közül kiválasztottak egyet s odaadták az ország élére, hogy mondják reá, igen-e vagy nem, elfogadják-e vagy nem? A terv nagy feltűnést keltett, de még nagyobb volt a feltűnés, amikor egyes jobbszimatú emberek rámutattak, hogy valószínűleg mi áll mögötte, hogy az egész aligha egyéb, mint ügyes propaganda amellet, hogy az Egyesült Államok is lépjenek be a Liga tagjai közé. Az ügyet most a kongresszus vette a kezébe. Bok mester beleegyezett, hogy átadja az összes beérkezett ajánlatokat és a kongresszus válassza ki közülök azt, amelyik legjobban tetszik neki. A kis Liga propaganda tehát visszajáró sült el.

A ked...
Az...
lepetés...
ze P...
jaink...
lök sz...
sen és...
Dacár...
burgh...
miked...
a legj...
dében...
„Vén...
szár”...
elődök...
várak...
A...
kedvel...
re vis...
mésze...
nak t...
landó...
szavon...
nak a...
fejlőd...
már t...
lettek...
ugyan...
tanuln...
jól me...
ket e...
magya...
Enn...
volt

HA...
KEL...
SZÉ...
— F

SZÓT KÉRÜNK...

A református műkedvelők nagysikerű előadása.

Az elmúlt héten nagy és meglepetésszerű örömmel részese Pittsburgh azon magyarjainak, akik a helyi műkedvelők színpadán szívesen és érdeklődve nézik régóta dacára annak, hogy a pittsburghi református fiatalok műkedvelő előadásai mindenkor a legjobbak közé tartoztak a vidéken, amit most csináltak a „Vén bakancsos és fia, a huszár” című pompás népszínmű előadásával, az valóban minden várakozást felülmúlt.

A református fiatalok műkedvelő munkájának hosszú évek re visszamemő multja van. Természetesen az ilyen társaságoknak tagjai többé kevésbé általában változnak. Régiek visszavonulnak, hogy helyet adjanak a helyükbe jövő, gyorsan fejlődő fiatalabbaknak, akik már többnyire Amerikában születtek, itt nevelkedtek s akiknek ugyancsak szorgalmasan kell tanulniuk és gyakorolniuk, ha jól meg akarják állni a helyüket egy hosszabb és nehezebb magyar színdarab előadásában. Ennek az előadásnak is ez volt a legfontosabb jellemvo-

nása s az eredmény napnál fényesebben bizonyítja, egyházaink céltudatos és sikeres magyar nevelését. A közönség egész őszintén csodálkozott, amikor látta, hogy azok a fiatalok, akik a szeme előtt csepekedtek fel, akikre tegnap még mint gyermekekre néztek, milyen bámulatos biztonsággal állják meg helyüket a színpadon, milyen tisztán és értelmesen beszélnek magyarul, mennyire sikerül nekik igazi színészeknek is becsületre való hosszú szerepeket hibátlanul megtanulni, hogy belelélik magukat a darab magyar levegőjébe, milyen lelkesítően, milyen magyarral élve énekelik a régi, szépséges magyar dalokat... S a végén, aki mindezt méltányolni tudja, elgondolhatja azt is, hogy ezeket a fiatalokat nem kell féltetni. Ezek nemcsak tudnak magyarul lenni, de akarnak is, ezek egyházunkkal együtt a magyarságukhoz is ragaszkodnak.

A fiatalok ünnepe volt ez az előadás, amely így több volt egyszerű műkedvelői alkalmánál: ünnepe volt annak az egyháznak is, amelynek jövő nemzedéke ismét kiállotta a tűzpróbát. A pittsburghi református egyház büszke lehet rájuk. Legyünk udvariasak és kezdjük el a darabban szereplő fiatal leányokkal a szereplők méltóságát. Vécsey Margit, ez a gyorsan fejlődő tehetséges fiatal

leány játszotta a korcsmáros leányának, Ilonának szerepét. Bár fiatal leány, már eddig is szép sikerei voltak a műkedvelői színpadon. Szép esengő énekét, talpraesett játékát már sokszor megtapsolta a közönség, de drámai tehetségét csak utjabban kezdik felfedezni. Teljesen átértett játéka egyik kimagasló pontja volt az előadásnak. A társaság naivája Berta Erzsike, aki még újszólva gyermekkorában nem egy felét adta műkedvelői rátermettségének. Most is nagyon kedvesen játszott, szépen énekel s különösen az esetlen Friczivel való enyelgéseiben aratott nagy tetszést. Melléjük Soltész Jolán, Bodák Erzsike, Mérey Erzsike és Körmeny Zsófia állottak meg jól a helyüket, mint türelmipattant magyar asszonyok és leányok.

A férfiszereplők közül a legnehezebb szereppel Ferkó Sándor bírkózott meg, Veres korcsmáros szerepében. S tekintetelt arra, hogy ez volt az első próbálkozása ezen a téren, valóban nagy és elismerésre méltó alakítást nyújtott. Sikeres szövegét a jövőre. Fiának, az esetlen Friczinek szerepében ifj. Varga P. István kellett megérdemelt meglepetést, mint kitűnő komikus. Nemcsak megjelenése inatista hangos kacagásra a közönséget, hanem ügyes forgatódája, talpraesett játéka is. A közönség sokat tapsolt neki is, jutalmul a pompás játékért. A vén bakancsos szerepében Szabó Albert hasonlóképpen kitűnő alakítást nyújtott. Bár fiatal leány, akiknek nem volt könnyű öregembert játszania, u célt mégis elért. Szerepét nemcsak kifogástalanul megtanulta, hanem ugyanúgy el is játszotta. Fiának, Laci huszárnak szerepét Lénárt Andrásnak kezében volt, aki mint volt huszárgyerekek, háborút viselt legény ugyancsak át tudta érezni szerepét. Katonás játéka, szép éneke éppen ilyen szerepekre

Lábadozók

A legkényesebb gyomor könnyen elemésztí.

Borden's A TÖKÉLETESÍTETT MALTED MILK Az én gyógyszereszednél

RADICS UJABB ELHATÁROZÁSA.

Csak akkor tér vissza hazájába, ha pártjának többsége lesz a szkupstinában.

Egy bécsi estilap munkatársa beszélt Radics Istvánnal, a horvát köztársasági párt vezérével, aki néhány nappal ezelőtt Londonból Bécsbe érkezett és feleségével és vejevel Bécs egyik külvárosi szállodájában szállt meg. Radics kijelentette, hogy nem gondol arra, hogy visszatérjen Horvátországba és ezért kevés értelemszerűen a jugoszláv kormány kérésére az ő letartóztatására.

Londonban — mondotta Radics — három előadást tartottam a horvát kérdéssel és pedig az egyiket a Balkán-Bizottságban, a másikat a Labour Party végrehajtó-bizottságában és a harmadikat a Közép-Keleti Társaságban. Előadásaim során mindig hangsúlyoztam, hogy hiva vagyok a szerbekkel való kibékülésnek, de a szerbeknek tiszteltem kell tartaniok nemzeti álláspontunkat. Bécsi utazásomra

a macedonai események indítottak. Attól tartottam, hogy a délszerbiai forradalmi mozgalmat hasonló mozgolódás követheti Horvátországban. Tizennégy nap múlva visszatérek Londonba, ahol állandóan tartózkodni fogok. Amerikai agitációs utam még nincs véglegesen elhatározva. A legközelebbi választások a szkupstinában bizonyára meghozzák nekünk a többséget és csak ezután térek vissza hazámra. Bizonyos vagyok abban, hogy Anglia jóindulattal támogat. Valótlán, hogy az orosz szovjet-kormány utlevelével utazom, amint a belgrádi lapok híresztelik, hanem szabályszerű okmányokkal. Önkéntes száműzetésem állandó tiltakozás a szerb kormány ellen, amely napról-napra nyomorúságosabb.

A GÖRCSÖS HURUT ELHÁRÍTÁSI MÓDJA.

Lefekvéskor alkalmazza a Vicks Vaporub-ot, mellét és torát alaposan bekenve. Takarózáék be melegt tartó flanel ruhával. Ne húzza szorosra a takarót a nyaka körül, hogy a felszálkó párat éjszaka alkalmával behelhelhesse. Ilyformán hurut alig képződhet. Vicks beszerezhető bármely gyógyszerárban.

FELHÍVÁS.

Tisztelettel tudatom minden vidéki taggal, hogy a Duquesne-i Első Magyar Református Betegséggyógyító Egyet titkárává választattam s egyben kérem, hogy bármily egyleti ügyben, vagy havidíj rendezésében az alábbi címre írjanak.
Varga Elek, titkár
P. O. Box 38
Duquesne, Pa.

AMIDÓN A HURUT ÉJJEL JELENTKEZIK.

Gyermekét éjjel, hirtelen hűvös kihűléses elszáradt állapotba hozta a hurut jeleit. Megdöbbentő gyorsan gyógyult a gyermek. Megdöbbentő gyorsan gyógyult a gyermek. Megdöbbentő gyorsan gyógyult a gyermek.

EREDMÉNYNYEL HIRDETHET A "MAGYAR HIRADÓ"-BAN!

10,000 Dollárt

tudnék elhelyezni, részint ingatlanokba, részint el-sőrendű üzleti vállalkozásba. A pénz után 6 százalékos kamatot fizetek és azért teljes felelősséggel jótálok. A bankban csak 4%-ot adnak a pénzére, míg én 6 százalékos adok, ami 50 százalékos többletet jelent.

Pénze biztos helyen lesz és amellet jobban is kamatozik. Ne küldjön pénzt, míg nem ir nekem levelet. Részletesebb felvilágosítással szivesen szolgálók

TÁRKÁNYI BÉLA
4743 SECOND AVENUE, — PITTSBURGH, PA.

Keresse a PIROS VONALAT felül körül

HA OLYAN CIPŐRE VAN SZÜKSÉGE, MELYET NEM KELL TALPÁLNI, MIVEL TULÉLI A BŐRCISZMA SZÖGEIT — KÉRJEN „HI—PRESS” BANYA CIPŐKET — FIGYELJE A VÖRÖS VONALAT FELÜL KÖRÜL.

THE B. F. GOODRICH RUBBER COMPANY.
Akron, Ohio.

FEBRUÁRI BUTOR ÁRUSÍTÁS

A LEGNAGYOBB VÁLASZTÉK A IEGALACSONYABB ÁRAK.

Ez év legnagyobb butoreseménye. A legkiválóbb minőségű teljes butorkészletünket ajánljuk vevőkönzéségünknek nagy árleszállítással. Amennyiben szándékozik otthonát bebutorozni, vagy egyes butordarabot kicserélni, úgy jöjjon minél előbb, míg a korai választék tart. Kényelmét előmozdítandó havi részletfizetésekben is rendezhetjük az ár kiegyenlítését.

Készletünk Minden Férfi Öltönye.

Kuppenheimer és más finom készítmény gyökeresen leszállítva. Habár előnyben részesíti a conservatív színű és vágású ruhát, avagy a nagyon népszerű árnyalatuakat s a csinos divatut, a választék oly nagy, hogy minden izlés kielégítést nyer.

Minden \$30-tól \$40-ig levő öltöny Minden \$45-től \$55-ig levő öltöny Minden \$65-től \$75-ig levő öltöny
\$24.50 \$34.50 \$44.50

Negyvenezer Yard Kreton

Kétségtelenül Pittsburgh legnagyobb és legszokatlanabb árusítása a behozott kretonból. Minden Yard közzvetlenül Manchester, Angliából lett vásárolva „THE BIG STORE” által. Kiváló értékű. Hatvan kedves szín csodálatos változatossága, művészi és szokatlan minták

48 cent yardja

A MI BASEMENT HELYISÉGÜNKBEN

Női és leány félcipő. 3,500 pár, ezelőtt \$3.95-től \$6.75-ig. Mindegyik tökéletes. Minden szám a készletben, de nem minden formában
2.79

- CIPŐ AZ EGÉSZ CSALÁD RÉSZÉRE!

Különleges férfi cipő. Ezelőtt \$3.45-től \$4.45-ig. Oxford kivont fekete és sárga cipők. Szegélyezett bőr talp és gummi sarok. Nem minden nagyságban
1.79

Goodrich
HI-PRESS
Mining Shoes

A MI TOLMÁCSAINK szolgálatára állanak, bármely felvilágosítást, vagy bevásárlást illetően, amit a THE BIG STORE-ban végez.

KAUFMANN'S
"THE BIG STORE"
57 AVE. SMITHFIELD & DIAMOND STS.
PITTSBURGH, PA.

A MI MAGYAR OSZTÁLYUNK a Basementben fekszik, 5th Avenue, oldal bejárat, jobbra.

KIS HIRDETÉSEK ARSZABASA

Kereset, munkát, nyelvi, munkát, kereset, munkát, nyelvi, munkát...

Mulatságok Naptára

(Minden egyet bál hirdetését díjmentesen közöljük...)

GYERMEKEK SZINELŐADÁSA

Február 2-án igen kedvesnek ígérkező szindarab lesz a Carnegie Hallban...

dollár és 91 cent volt, a tavalyi maradvánnyal együtt, kiadása pedig 4,999.31 s így az évi maradvány 1,270.60.

lést megelőzőleg közös ebeden fognak résztvenni. A Lórántffy Zsuzsanna Nőegylet évi gyűlése...

Családi öröm. — A borsodmegyei Sajórá való Kovács Józsefnek és feleségének, szül. Hegedűs Juliának házába egész...

MAGYARORSZÁGBA WHITE STAR LINE NEW YORK-CHEBROUG...

RED STAR LINE NEW YORK-CHEBROUG...

MUFFOLÁS.

Ha Pittsburghból bárhová, vagy bárhonnán Pittsburghba akar mufozni, kifizetődik ha felhívja Szalkay Sándort...

JANUÁR 26.

A pittsburghi Szt. Anna r.-k. Hitközség Irj. Műkedvelő Köré nagyszabású Farsangi Bált rendez a Barkers Hallban...

JANUÁR 26.

A bridgeporti Rákóczy Magyar Betegsegélyző Egylet 58-ik osztálya a Christy Parkban levő National Tube Co. Halljában...

JANUÁR 26.

A homeadei Református Betegsegélyző Egylet jubileuma alkalmával Bankettet rendez a ref. iskola termében...

JANUÁR 26.

A richsvillei Munkás Betegsegélyző Szövetség 145-ik osztálya nagy Farsangi Bált rendez. Kezdeté este 7 órakor.

FEBRUÁR 2.

A pittsburghi Szt. Anna R.-K. Hitközség nagy Lakodalmi Bált rendez a Barkers Hallban az új templom javára...

FEBRUÁR 23.

A Rákóczy Magyar Betegsegélyző Egylet 58-ik osztálya, McKeesport, Pa., a 6th Street-en fekvő A. O. H. Hallban nagy Tánmulatságot rendez...

JANUÁR 26.

A star-junctioni Leisenringi Munkás Segélyegylet 6-ik osztálya, a uniontowni Szendrei Lajos banda közreműködése mellett, nagy Farsangi Bált rendez...

A TERPENTIN MEGSZÜNTETI a lágyékfájást.

"Turpo", a terpentin balsam, varázserővel végez a lágyékfájással. Nincs többé merev és fájdalmas bél, vége a derék izomnak...

JANUÁR 26.

A pittsburghi Szt. Anna R.-K. Hitközség nagy Lakodalmi Bált rendez a Barkers Hallban az új templom javára...

FEBRUÁR 2.

A richsvillei Munkás Betegsegélyző Szövetség 145-ik osztálya nagy Farsangi Bált rendez. Kezdeté este 7 órakor.

FEBRUÁR 16.

A pittsburghi Szt. Anna R.-K. Hitközség nagy Lakodalmi Bált rendez a Barkers Hallban az új templom javára...

FEBRUÁR 23.

A Rákóczy Magyar Betegsegélyző Egylet 58-ik osztálya, McKeesport, Pa., a 6th Street-en fekvő A. O. H. Hallban nagy Tánmulatságot rendez...

JANUÁR 26.

A star-junctioni Leisenringi Munkás Segélyegylet 6-ik osztálya, a uniontowni Szendrei Lajos banda közreműködése mellett, nagy Farsangi Bált rendez...

FEBRUÁR 2.

A pittsburghi Szt. Anna R.-K. Hitközség nagy Lakodalmi Bált rendez a Barkers Hallban az új templom javára...

FEBRUÁR 23.

A Rákóczy Magyar Betegsegélyző Egylet 58-ik osztálya, McKeesport, Pa., a 6th Street-en fekvő A. O. H. Hallban nagy Tánmulatságot rendez...

KERESTETÉS.

Keresem Szill, Sopronmegyei illetőségű Horváth Gyulát, aki Elm Grove, V. a. Box 5. dolgozott, mint cipész...

JANUÁR 26.

A pittsburghi Szt. Anna R.-K. Hitközség nagy Lakodalmi Bált rendez a Barkers Hallban az új templom javára...

FEBRUÁR 2.

A richsvillei Munkás Betegsegélyző Szövetség 145-ik osztálya nagy Farsangi Bált rendez. Kezdeté este 7 órakor.

FEBRUÁR 16.

A pittsburghi Szt. Anna R.-K. Hitközség nagy Lakodalmi Bált rendez a Barkers Hallban az új templom javára...

FEBRUÁR 23.

A Rákóczy Magyar Betegsegélyző Egylet 58-ik osztálya, McKeesport, Pa., a 6th Street-en fekvő A. O. H. Hallban nagy Tánmulatságot rendez...

JANUÁR 26.

A star-junctioni Leisenringi Munkás Segélyegylet 6-ik osztálya, a uniontowni Szendrei Lajos banda közreműködése mellett, nagy Farsangi Bált rendez...

FEBRUÁR 2.

A pittsburghi Szt. Anna R.-K. Hitközség nagy Lakodalmi Bált rendez a Barkers Hallban az új templom javára...

FEBRUÁR 23.

A Rákóczy Magyar Betegsegélyző Egylet 58-ik osztálya, McKeesport, Pa., a 6th Street-en fekvő A. O. H. Hallban nagy Tánmulatságot rendez...

RINALDO RINALDINI

A LEHIRESEBB rablóvezér élet-története, csodás kalandja, merész tettei és halála. 500 oldalas nagy regény két kötetben.

JANUÁR 26.

A pittsburghi Szt. Anna R.-K. Hitközség nagy Lakodalmi Bált rendez a Barkers Hallban az új templom javára...

FEBRUÁR 2.

A richsvillei Munkás Betegsegélyző Szövetség 145-ik osztálya nagy Farsangi Bált rendez. Kezdeté este 7 órakor.

FEBRUÁR 16.

A pittsburghi Szt. Anna R.-K. Hitközség nagy Lakodalmi Bált rendez a Barkers Hallban az új templom javára...

FEBRUÁR 23.

A Rákóczy Magyar Betegsegélyző Egylet 58-ik osztálya, McKeesport, Pa., a 6th Street-en fekvő A. O. H. Hallban nagy Tánmulatságot rendez...

JANUÁR 26.

A star-junctioni Leisenringi Munkás Segélyegylet 6-ik osztálya, a uniontowni Szendrei Lajos banda közreműködése mellett, nagy Farsangi Bált rendez...

FEBRUÁR 2.

A pittsburghi Szt. Anna R.-K. Hitközség nagy Lakodalmi Bált rendez a Barkers Hallban az új templom javára...

FEBRUÁR 23.

A Rákóczy Magyar Betegsegélyző Egylet 58-ik osztálya, McKeesport, Pa., a 6th Street-en fekvő A. O. H. Hallban nagy Tánmulatságot rendez...

FELHÍVÁS.

Felszólítjuk Preda János urat, brownsvillei képviselőnknek, hogy címét lehetőleg azonnal tudassa a Magyar Híradó kiadóhivatalánál.

MÁRCIUS 1.

A pittsburghi Szt. Anna R.-K. Hitközség nagy Hushagyó Bált rendez a Barkers Hallban az új templom javára...

FEBRUÁR 2.

A richsvillei Munkás Betegsegélyző Szövetség 145-ik osztálya nagy Farsangi Bált rendez. Kezdeté este 7 órakor.

FEBRUÁR 16.

A pittsburghi Szt. Anna R.-K. Hitközség nagy Lakodalmi Bált rendez a Barkers Hallban az új templom javára...

FEBRUÁR 23.

A Rákóczy Magyar Betegsegélyző Egylet 58-ik osztálya, McKeesport, Pa., a 6th Street-en fekvő A. O. H. Hallban nagy Tánmulatságot rendez...

JANUÁR 26.

A star-junctioni Leisenringi Munkás Segélyegylet 6-ik osztálya, a uniontowni Szendrei Lajos banda közreműködése mellett, nagy Farsangi Bált rendez...

FEBRUÁR 2.

A pittsburghi Szt. Anna R.-K. Hitközség nagy Lakodalmi Bált rendez a Barkers Hallban az új templom javára...

FEBRUÁR 23.

A Rákóczy Magyar Betegsegélyző Egylet 58-ik osztálya, McKeesport, Pa., a 6th Street-en fekvő A. O. H. Hallban nagy Tánmulatságot rendez...

Kiküldtük naptárunkat mindazon előfizetőinknek, akik nincsenek hátralékban előfizetésükkel és a 25 cent szállítási költséget beküldték hozzánk.

MAGYAR UNIO SZINHÁZ MAGYAR SZÍNESZEK TARSULATA KÉT ELŐADÁS PITTSBURGHBAN A MOOSE TEMPLEBEN, 628 Penn Ave. 1924. Január 28-án. Hétfőn este 8 órakor.

PÉNZKÜLDÉS MAGYARORSZÁG KÉSZPÉNZDOLLÁROK Kifizetés Magyarországon, Romániában és Ausztriában.

RED CROSS KIDNEY PLASTER KIVÁLÓ FÁJDALOM, VALAMINT GYENGE VESE ÉS MÁJ ELLEN.

Használja mindig CASCARA QUININE Gyógyít Hűlő 24 - óra alatt Spanyol náthát 3 nap alatt.

VÁGJA KI ÉS KÜLDJE BE HOZZÁNK! A MAGYAR HIRADÓ T. SZERKESZTŐJÉNEK 4805 Second Ave., PITTSBURGH, PA.

Hirek az elhagyott hazából

KOLOZS MEGYE.

A csavargótörvény alapján utasítottak ki Romániából egy magyar papot. — A Kirchnopf Gusztáv kolozsvári magyar lutheránus lelkes elleni hajszája országos szennazót keltő botrányal fejeződött be. Az Evangélikus Néplap terjedelmes cikkben rántotta le a leplet arról a 20-ik század szegényét jelentő boszorkány perről, amely a száz lutheránus egyházra egy soha le nem törölhető bélyeget ütött. A szász konzisztórium detektívdrámába illő inkvizíciós eljárást indított Kirchnopf ellen és az eszközökben olyan brutalitást árult el, amely a vallászabadság és humanitás ellen a szegényletes megcsufolása.

A hajszája eredménye az lett, — pontosan ez csak most juttott nyilvánosságra, — hogy a magyar lutheránusok nagynevű lelkészét nemcsak állásától fosztották meg, hanem a csufos és botrányos körülmények között történt jogtalan kiutasítást a csavargótörvény alapján rendelték el ellene.

A hatóságok felültek a szász konzisztórium hamis, hazug vádjainak és így törtenhetett meg az országos botrány, hogy Kirchnopf Gusztávot, a kinek a városi közigazgatási bizottság 1923. november 3-iki ülésén a trianoni békeszerződés 61 §-a alapján állampolgárságot adott, — a városi tanács, mint foglalkozás nélküli egyént a csavargótörvény alapján az országból kiutasította.

A városi közigazgatási bizottság, amelyen Utalea polgármester is jelen volt, Kirchnopfot román állampolgárnak jelentette ki, sőt még az ötezer leics

állampolgársági illeték alól is, mint köztisztviselőt felmentette. A határozat aztán bekerült a városi adminisztrációk dzsungeljébe, ahol csodálatos módon mindaddig a jelentéktelen akták között hanykolódott, amíg december 18-án Kirchnopf Gusztáv az ország határát átlépte. A kényszerű határátlépés után azonban a városi tanács az állampolgárság elnyeréséről szóló végzést azonnal kibocsátotta és — ami eddig nem igen történt meg — egy hét leforgása alatt már ki is kézbesítették a végzést, ugyan nem Kirchnopf Gusztávnak, hanem a lutheránus egyháznak.

Erdély magyarsága a legnagyobb felháborodással tárgyalja ezt az ügyet, mert amikor nap-nap után deputációk jártak a városházán és Utalea polgármester segítségét kérték, nem akadt egyetlen hivatalnok a városnál, aki elárulta volna, hogy Kirchnopf felebbesztését a közigazgatási bizottság kezében intézte el, tehát a magyar lutheránusok papja Romániába maradhat. De nem árulta ezt el Utalea polgármester sem, aki pedig mind a két határozat meghozatalában részes volt.

A botrány leleplezése folytán a román lapok is foglalkoztak ezzel az ügyvel és a néppárt lapjai ebből az alkalomból is éles támadásokat intéztek a kormány ellen. Goga Oktávián lapja többek közt a következőket írja:

Bratianu miniszterelnök figyelmébe ajánljuk a közigazgatásnak azt a legújabb csalábolgatót, amely a jogtalanul halálraítélte a kegyelmet ötven nap alatt nem kézbesíti ki és ezzel nemcsak a lutheránus magyarságnak, hanem az or-

szág egész magyarságának egyik közbecsülésének árvandó vezetőalakját üldözték ki törvénytelenül és jogtalanul.

Irta, szedte, tördelte, nyomta, illusztrálta: a szerző. — Kolozsváron egy Koós Károly nevű székely író, aki az oláh uralom rabságában sanyolódik Erdélyben, olyan könyvet adott ki, melynek szövegét maga írta, maga szedte ki és tördelte. A maga tervezte illusztrációkkal díszítette, hajtogatta és kötötte. Címe Attila királyról ének. Megjelenési helye: Szatmár. Az előszóban azt írja a szerző, aki kisbirtokos-gazda, hogy addig turta földesként, míg néhány kiló ólombeütést és egy gyorsajtót vett az összegyűlt pénzből. Rajzait linoleumba metszette, tehát az író, nyomdász, festő és könyvkötőmunkát is maga végezte. A könyv, mely nagyszerű írói és művészi munka, az utolsó példányig elfogyott.

HAJDU MEGYE.

Földbirtokreform Debreceben. — Debreceen ezideig a hadirokkantak, hadiöregyek, hadiártyák és a vitézségi érmék összeírását, felülvizsgálását és földigénylésüknek letárgyalását ejtették meg a földbirtokreformmal kaucsolatban. 369 hadirokkant részére 620-197 hadiöreg részére 220-3 hadiártya számára 6-244 vitézségi érme számára 404-összesen 813 jelentkezőnek 1250 hold földet adnak. Debreceen városának nem egészen 20 ezer holdat kitevő szántóföldjéből már eddig is csaknem 6000 holdat vett el a földbirtokreform, pedig egészen bizonyos, hogy van Debreceben elég földbirtok, a

melynek elvételével jóval több s a nemzeti célt inkább szolgáló okot lehetett volna találni. Féltő, hogy Debreceen nem fogja a sokirányú és jelentős anyagi kötelezettséget a megcsappant jövedelmi alany mellett teljesíteni.

TARKA KÉPEK.

— Ez az ur valószínűleg orvos, mert mindenkinek a levegő nagyszerű hatásáról beszél s azt tanácsolja, hogy éjszaka hagyják nyitva hálószobájuk ablakát!

— Azt az urat gondold? Az egy betörő!

— Ön tehát ellene van a házasságnak!

— Feltétlenül! Sok házaspárt ismerek. Az egyik családnál a férj unta meg a házasságot, a másiknál az asszony. S minden családnál bekövetkezik ez!

— Ugyan, kérem, ez csak kivételes eset lehet!

— Igen, mert legtöbbször mind a ketten megunják!

Egy kisgyereknek minden este, lefekvés előtt, el kellett mondania ugyanazt az imádságot, amely meglehetősen hosszú volt.

Egyszer későn fektették le őt, nagyon álmos volt, így intézte el tehát az esti imát:

„Édes jó Istenkém, már ugyanis ismered azt az imádságot, amit el szoktam mondani, ezért hát csak röviden mondom el ma: Amen!”

S ezzel lefeküdt, mint aki dolgozatát jól végezte.

Szerfölött vékony s gyenge hangja volt a kántornak, alig lehetett hallani. Az esztendőbeli kévékben fizették s egyik hívet összeszidta, hogy miért adott olyan kicsiny, vékony kévét?

— Már követem alászan, — felelt az atyafi, — amilyen a nóta, olyan a kéve.

GROSS DEPARTMENT STORE
"Homestead's Greatest Store"
We Give & Redeem 2. Green Stamps

Homestead legnagyobb üzlete

Január hónap nagy tisztító kiárusítása Minden osztályban kitűnő vásár!

— 110 —

Megcsodáltam. A princemmel maradok. — A szép asszony, mintha ezt már nem hallotta volna, ment tovább.

Gituci nyugodtan intézkedett, mint egyébkor, a kávé asztal mellett.

Külön kis ezüst vésztben főt a fenség kávéja. Gituci fordított az üst elefantson: csapján: egy csésze két csésze, három csésze, a negyedik csak félig telt meg.

A négy csésze egymás mellett állott a ragyogó tálcán.

A fenség maga jött kávéja után, vele Radlen. Szép megköszönte Gitucinak a kávét; kis arany-szelencét vett elő zsebéből s cukor helyett abból tett egy szemernyit a kávéba. Fehér por, a cukorpótló kristályos; a fenségnek halálra van az elhízásra, cukros holmival nem táplálkozik.

Egyen olyan kis arany-szelencéje volt Radlennek is, — ő is úgy tett, mint a fenség, egy szemernyit port ejtett egyik kávécsészébe s kevergette...

Aki jól ügyelt, az talán észrevehette, hogy a kanalat, amellyel a kávét keverte, veszélytelen közben leejtette s a csészét, kanál nélkül a tálcára helyezte, lehajolt a kanál után. A kanalat az asztalra lökte.

Egyik csésze mellett most nem volt kanál s a tálcán három csésze állott.

A negyedik már a princ kezében. Kellemes zibongás, mind erősebb havannafüst, az ebédől fejl hallatszott a zene.

Ami most történt, az olyan kábító sebesen, alig egy perc alatt történt.

A fenség már három este a számára főzött kávéból kínálta meg három este a házasszonyt is. Radlen, — mert ő is abból a kávéból kapott a fenségről, — elvett egy csészét, nem azt, amelyik mellett nem volt kanál.

— 113 —

Szent Isten, Gituci! Zsazsa nagyon rosszul van.

Gituci rá sem hallgatott. Rohant szobájába, nekidült az ajtónak, mintha üldöztek s üldözöt rá akarnak törni az ajtót.

Radlen egy pillanatra ott állt a lépcsőházban. Elgondolkozott. Indult vissza a kártyázóhoz.

Eljéle toppant Deogh Imre.

— Te? — s csipője felé kapott, a késéhez.

— Mintha kíváncsi volnál, hogy mit csinálok?

— Várj!

A báró egyet gondolt, elmosolyodott. Nem a kések az orfíus vére.

— Kíváncsi vagy?... Hát nézd, most kártyázni fúrok.

— Meddig?

— Egyig. Esőleg félkétig. Csakugyan, túlságosan kíváncsi vagy!... Nem ajánlom. Tűdöd mit? ...

— Hallom. Te úgyesen játszol!

— Jól halottad!

— Es oltároga Deeghet a folyosón.

— A princ asztala meglelt s kártyát kért ő is. Megnyerte rögtön az első lálet, és folyton nyert.

VIII.

Gituci ott vergődött szobája ajtaja mögött. Akár orkan csapta volna oda: nekilapult az ajtónak szorította nyomat, kezével, mellette, lábával, egész testével: patakzott róla a verejték. Egy háborgó Ocean haragot a fiúlebon. Hőrogye kapkodott lélegzet után s csak mind a torkán akadt, fojtogatva a levegőt is.

Ahány pillanat, annyi örökevalóság. Meddig nem látja tüdejét, máját... egyszer... —

— 111 —

— Ne féljen. Ne tartson semmitől. El ne árulja magát. Meghalt, elemelték, a herceg is kénytelen résztvenni a temetésen. Aztán várunk néhány napot. Abris magát adoptálja. Nincs az utunkban többé. Csak nyugalom.

— Különös! Engem is jobban izgat, semmint gondoltam. Gituci szerettem magát!

— Gituci hátrál, táva a szája, dült a szeme. Irtózik tőlem? — Kérdi indulatosan Radlen.

— Mindegy. Már most az enyém. Én nem könyörgöm. Sorsát többé el nem választhatja az enyémtől s én arra leszek sorsunknak. Mondtam: akarom magát és kényeszeiteni fogom, hogy szeressen. Én

Radlen megfordul, szembe a leányval. Nézik egymást.

Radlen nyugodtan mondja: — Meghalt.

A hold most már tiszta ezüstjét hinti a fehér szobába s vidáman libeg a porcellámművesben a kis láng.

Minden szűzes, ártatlan, leányos a szobában. Gituci meggöngyöded nézi azt a fekete alakot.

— Ne féljen. Ne tartson semmitől. El ne árulja magát. Meghalt, elemelték, a herceg is kénytelen résztvenni a temetésen. Aztán várunk néhány napot. Abris magát adoptálja. Nincs az utunkban többé. Csak nyugalom.

— Különös! Engem is jobban izgat, semmint gondoltam. Gituci szerettem magát!

— Gituci hátrál, táva a szája, dült a szeme. Irtózik tőlem? — Kérdi indulatosan Radlen.

— Mindegy. Már most az enyém. Én nem könyörgöm. Sorsát többé el nem választhatja az enyémtől s én arra leszek sorsunknak. Mondtam: akarom magát és kényeszeiteni fogom, hogy szeressen. Én

— 114 —

Kindított így? Talán néhány percre, — de mint akbt átv tettemek el, iszonyu, őrtől sokáig.

Egyeser csak ereje ellenvedt, reszkert a lába, karja lehanyavadt s puhán, mint a földre hulló fátvól, összesült.

Most hallotta, milyen esend van.

Nem követte senki. Nincs az ajtó előtt senki.

Csak a csend, az éjszakában pheno havasi rengeleg egész esendie s nagyon halhan, messze, messze, a tónvertek esend mögött: zene hallatszik és ez olyan jó, ugy hirt, enyhit, jihenent, akár hó pelyhedeznek parzshán izzó testéce.

— Marjánk, ki vagy a mennyekben... szentteltssek meg a te neved... Marjánk... a te neved.

— Ijesen, téova utakkal, az őrtől kusza mozdulatával habrít halantékan, a homlokán, takarított-ta szeme elől azt a képet: hogy issza ki egy háttára, az a mosolygó asszony a mérgezett kávé...

Mindezt látta, nem volt képes meg másra gondolni.

Hirtelen, rémes, véres-vörös fény derengett be az ablakon.

Sikoltva ugrott fel.

A hold!

Csodálatos.

A hold ekkor a hegyek közül, A Pirtos fényői megótt véres-vörösen kelt a tñi hold. A mely sötét egen tisztán ragyogtak a csillagok.

A szoba fehérre lakozott, könnyű, leányos butorin az a véres-vörös fényesség: héh! a fehér fény hatásközvetve közt is vérzik a hold: az éjjeli asztalon fehér porcellámművesben libeg egy kis láng.

— Nem éni — nőszógrótt a leány, — ő tutte, Radlen tette bele a mérget: a kávét a herceg adta neki... nem én... én nem hem!... Istenem...

Óriási olaj-tank égése következtében hét ember elpusztult.

A HOMESTEAD MAGYAR REF. EGYHÁZ HIREL

Tisztviselő választás. — A múlt vasárnap az istentisztelettel kapcsolatosan a tisztviselők választása is megejtett, még pedig a következő eredménnyel: Gondnok: Gabóczy István, presbiterek: Balla János, Benze János, ifj. Bulykó János, Cszimadia János, Fodor János, Hornyák Mihály, Juresó István, Katona András, Kovács Károly, Kun Bertalan, Kun Károly, Lovas Ferenc, Matyi András, Molnár Mihály, Kallán Péter, Popély József, Pócz György, id. Román Lajos, Somogyi György, ifj. Lengyel István, Vályik György, Billi Sándor, Rigó János, orgonista: Mihók Emília. Jubileumi ünnepély. — A ref. betegsegélyző egyület szombaton este 3 órai kezdettel ban-

ketet rendez az iskola termében, egy teríték ára 75 cent személyenként. Vasárnap reggel az egylet testületileg vonul fel a templomba, amikor is alkalmi istentisztelet lesz tartva a tagok számára. Vasárnap este 8 órakor színelőadás az iskola termében.

HAVI JELENTÉS.

— a pittsburghi és vidéki — Ref. Segélyző és Egyházi egyület 1923. december havi pénztári forgalmáról.

Table with columns for 'BEVÉTEL' and 'KIADÁS', listing various financial items and their amounts.

Table listing names and amounts, likely a list of donors or members.

Table with columns for 'KIADÁS' and 'KIADÁS', listing various financial items and their amounts.

Szalkay S. főpénzt. 25.28
Vezendy Imre főellenőr 12.50
Pgh.-i Ref. Egyháznak 50.—
Tem. a. (T. Kovács) 100.—
Ref. egyháznak terb. 35.—
Összes dec. kiadás: \$552.10
ÖSSZEGEZÉS:
Decembri bevétel .. \$ 268.35
Át hozat novemberről \$ 973.20
Összes bevétel: \$1242.05
Összes kiadás ..... \$ 552.10
Maradv., mint átvitel \$ 688.95

Vasváry Ödön, főkönyvelő.

NŐKNEK SZÜKSÉGES SWAMP-ROOT.

A nők ezreinek van vese és máj baja anélkül, hogy gyanítanák azt. Gyakran behizonyosodik, hogy nők panaszaiknak az oka semmi egyéb, mint vesebaj, beteg máj vagy vesének a hatása. Ha a vese minczen egészséges állapotban, úgy ez a többi szerveknek a megbetegedését okozhatja. Hátfájás, fejfájás, kedvetlenség, idegesség gyakran vesebaj jele. Ne hagyja a kezelést megkezdését. Dr. Kilmer Swamp-Root-ját, egy orvos ajánlta, mely bármely gyógyszerboltban beszerezhető, — lehet éppen, ha szükséges írily baj leküzdésére. Azonnal szerezzon bármely gyógyszerboltban egy nagy vagy közepes üveggel. Ha azonban először szeretné ezt a kiváló készítményt kipróbálni, küldjön egy próba-üveget 10 centet Dr. Kilmer & Co., Binghamton, N. Y. címére, Levélben ne felejtse megemlíteni a lap nevét.

HIRDESSZEN A LEGELTERJEDTEBB MAGYAR LAPBAN a "MAGYAR HIRADO"-ban

Kérjük előfizetőinket, hogy címváltozásnál ne mulasszák el a régi címüket is közölni.

BÁRMILYEN NYOMTATVÁNYRA VAN SZÜKSÉGE küldje rendelését erre a címre: MAGYAR HIRADO 4805 SECOND AVE. PITTSBURGH, PENNA.

Mindenféle nyomtatványokat, úgymint Alapszabályokat, Diszokmányokat, Levélpapirokat, Borítékokat, Plakátokat, Belépti jegyeket stb. stb. a LEGOLCSÓBBAN, LEGSZEBBEN és LEGGYORSABBAN készítünk el

Vidéki megrendeléseket gyorsan, pontosan és a legnagyobb megalégedésre szállítunk.

Ha valamely egylet vagy ifjuság bált vagy pikniket rendez s a szükséges nyomtatványokat nálunk rendel meg, úgy a mulatságot teljesen ingyen hirdetjük a MULATSÁGOK NAPTARA című népszerű rovatunkban.

Kérjük az egyleteket és az amerikai magyarságot, hogy forduljanak hozzánk teljes bizalommal és biztosítjuk őket, hogy a legjobb és legszebbet kapják.

Gyors, pontos és lelkiismeretes kiszolgálás Mindenki Részére.

A tálcán két csésze maradt, az egyik telve, a másikban félig kávé. Radlen odalépett Gituchoz. — Szóben, halkán mondta: — A teli csészeben mérveg van. Azt adja neki! — A leány megértette. Kialtani akart, nem tudott. Hatalos remélt fogta el. Forogott vele a szoba. Radlen a legnyugtaltabban hajította fel kávéját. Honnan jött oda, mit látott... Deigh Imre lepett Gituch mellé. Radlen pokoli nyugtalommal szót hozta. — Te is a fenség kávéjából akarsz? — Kérlek... — s nyúlt a csésze után. Gituch reszkető kézzel tola felje a tálcán a félig telt csészet. — A szép asszony már a fenséggel beszélgetett s kérte kávéját. — Maga a fenség vette el a tálcát? — azt az egy csészet s nyújtotta át neki. — Cukorral és kanállal Radlen szót adott, azután pedig Gituchhoz fordult, mosolyogva beszélt: — Jójon, húzassuk el a maga hotját... Lásd... sa, amit ígértam. — Es halkabban, egyre mosolyogva: — Kénszerinteni fogom, hogy szívesen. — Az én szemem lesz, szeretni fog. A karját! Jójon! — Ó fogja karom, vité, néld! rendem! — A szép asszony ekkor ita ki a kávé. — Istennem... rebegte a leány. — Radlen vezetle, erősen szoritotta karját. Gituch mekénylő akart, nem bocsátotta. — Ne féljen! — s még parancsolóbban: — Maradjon nyugodt! — Az ebedelőjő előtt megállt vele. Az urfiak is ott hallgatták a cigányt. A kis kamars dírgálta őket, ő bunsult. Siefi gróf bokszgatóit, szerezett volna táncolni. — Gituch járjunk egyet!

A szép asszony már a fenséggel beszélgetett s kérte kávéját. — Maga a fenség vette el a tálcát? — azt az egy csészet s nyújtotta át neki. — Cukorral és kanállal Radlen szót adott, azután pedig Gituchhoz fordult, mosolyogva beszélt: — Jójon, húzassuk el a maga hotját... Lásd... sa, amit ígértam. — Es halkabban, egyre mosolyogva: — Kénszerinteni fogom, hogy szívesen. — Az én szemem lesz, szeretni fog. A karját! Jójon! — Ó fogja karom, vité, néld! rendem! — A szép asszony ekkor ita ki a kávé. — Istennem... rebegte a leány. — Radlen vezetle, erősen szoritotta karját. Gituch mekénylő akart, nem bocsátotta. — Ne féljen! — s még parancsolóbban: — Maradjon nyugodt! — Az ebedelőjő előtt megállt vele. Az urfiak is ott hallgatták a cigányt. A kis kamars dírgálta őket, ő bunsult. Siefi gróf bokszgatóit, szerezett volna táncolni. — Gituch járjunk egyet!

— Szédülök, — hebegett a szerencsétlen s az ajtófélfához támaszkodott. Nem is lélegzett, tágra nyílt, meredt szemmel nézte, mi történik a teremben. Mint az erdőben, úgy érezte magát most is; szakad rá valami, valami tömörked, iszonyu, rettenetű, egy egész hegy és menekülni kellene, szaladni, de nem tud moccanni, a kisujját sem tudja mozdítani és kiáltani sem tud. A fenség kártyasztal mellé ült. A többiek is keverték már a kártyát. A szép asszonynak egyik kegyelmes, meg a szepességi gróf kártyált a kandalló előtt. A jó ember, szivarral kinálgatta vendégeit. — Fogadjunk, — szolt Stefi gróf, — a legolcsóbb szárvajait kínálja olyan szorgalmasan. A szép asszony feláll, sapadt, panaszkodik, hogy kissé szédül. Rizonyosan a füst!... Csak semmi feltűnést! Nehogy a fenséget zavarjuk!... A kegyelmes kísértete őt az ajtóig. A szepességi gróf pedig megmondta a jó embernek: — Te Abris! a feleséged nem jól érzi magát. — Tudom, — bólint a jó ember. — Migrén, ugy-e? Ismerjük. Akkor van migrénje, amikor neki tetszik. Hadjátok nekem békét vele. Aztán a kegyelmes is, meg a szepességi gróf is, leültek kártyázni. A parádés maitre d'hotel hordatta az asztalokhoz a pezsgőt. A fenség bankot adott s kigombolta inggallérját. Gituch Radlen vezette a lépcsőházba s kezét csókolta neki. — Menjen! — A leány szaladt fel a lépcsőn. A folyosón várta Lőrika.

— Szédülök, — hebegett a szerencsétlen s az ajtófélfához támaszkodott. Nem is lélegzett, tágra nyílt, meredt szemmel nézte, mi történik a teremben. Mint az erdőben, úgy érezte magát most is; szakad rá valami, valami tömörked, iszonyu, rettenetű, egy egész hegy és menekülni kellene, szaladni, de nem tud moccanni, a kisujját sem tudja mozdítani és kiáltani sem tud. A fenség kártyasztal mellé ült. A többiek is keverték már a kártyát. A szép asszonynak egyik kegyelmes, meg a szepességi gróf kártyált a kandalló előtt. A jó ember, szivarral kinálgatta vendégeit. — Fogadjunk, — szolt Stefi gróf, — a legolcsóbb szárvajait kínálja olyan szorgalmasan. A szép asszony feláll, sapadt, panaszkodik, hogy kissé szédül. Rizonyosan a füst!... Csak semmi feltűnést! Nehogy a fenséget zavarjuk!... A kegyelmes kísértete őt az ajtóig. A szepességi gróf pedig megmondta a jó embernek: — Te Abris! a feleséged nem jól érzi magát. — Tudom, — bólint a jó ember. — Migrén, ugy-e? Ismerjük. Akkor van migrénje, amikor neki tetszik. Hadjátok nekem békét vele. Aztán a kegyelmes is, meg a szepességi gróf is, leültek kártyázni. A parádés maitre d'hotel hordatta az asztalokhoz a pezsgőt. A fenség bankot adott s kigombolta inggallérját. Gituch Radlen vezette a lépcsőházba s kezét csókolta neki. — Menjen! — A leány szaladt fel a lépcsőn. A folyosón várta Lőrika.

— Hová lett a kód?... Mitől olyan véres a hód?... Miatyánk, ki vagy a mennyekben... És egyszerre, felkavart lelke legajáról, gyermekekora himnusz emlékei közül rebegő lázas agyba az a mese, amit annyira szeretett hallgatni. Jő a kávé, a gorbói Zsuzsa asszony, hányaszor alkatta azzal! Ó jól bebut a párnák közé és Zsuzsa asszony mesélt, hogy az óra kettyeg: — Volt egyszer egy királyné, egy szép királyné... a királyné egyszer, télvíz idején, amikor a hó úgy hull az égből, mint a pille, üldögélt az ablak mellett és varrogott... fekete fából volt az ablak, fekete fából volt a sámlia, fekete fából volt az ablaklámpája és a padló is fekete fából volt a szobájában... amint varrt, varrogott, egyszer kipi-

— Hová lett a kód?... Mitől olyan véres a hód?... Miatyánk, ki vagy a mennyekben... És egyszerre, felkavart lelke legajáról, gyermekekora himnusz emlékei közül rebegő lázas agyba az a mese, amit annyira szeretett hallgatni. Jő a kávé, a gorbói Zsuzsa asszony, hányaszor alkatta azzal! Ó jól bebut a párnák közé és Zsuzsa asszony mesélt, hogy az óra kettyeg: — Volt egyszer egy királyné, egy szép királyné... a királyné egyszer, télvíz idején, amikor a hó úgy hull az égből, mint a pille, üldögélt az ablak mellett és varrogott... fekete fából volt az ablak, fekete fából volt a sámlia, fekete fából volt az ablaklámpája és a padló is fekete fából volt a szobájában... amint varrt, varrogott, egyszer kipi-

— Hová lett a kód?... Mitől olyan véres a hód?... Miatyánk, ki vagy a mennyekben... És egyszerre, felkavart lelke legajáról, gyermekekora himnusz emlékei közül rebegő lázas agyba az a mese, amit annyira szeretett hallgatni. Jő a kávé, a gorbói Zsuzsa asszony, hányaszor alkatta azzal! Ó jól bebut a párnák közé és Zsuzsa asszony mesélt, hogy az óra kettyeg: — Volt egyszer egy királyné, egy szép királyné... a királyné egyszer, télvíz idején, amikor a hó úgy hull az égből, mint a pille, üldögélt az ablak mellett és varrogott... fekete fából volt az ablak, fekete fából volt a sámlia, fekete fából volt az ablaklámpája és a padló is fekete fából volt a szobájában... amint varrt, varrogott, egyszer kipi-

— Hová lett a kód?... Mitől olyan véres a hód?... Miatyánk, ki vagy a mennyekben... És egyszerre, felkavart lelke legajáról, gyermekekora himnusz emlékei közül rebegő lázas agyba az a mese, amit annyira szeretett hallgatni. Jő a kávé, a gorbói Zsuzsa asszony, hányaszor alkatta azzal! Ó jól bebut a párnák közé és Zsuzsa asszony mesélt, hogy az óra kettyeg: — Volt egyszer egy királyné, egy szép királyné... a királyné egyszer, télvíz idején, amikor a hó úgy hull az égből, mint a pille, üldögélt az ablak mellett és varrogott... fekete fából volt az ablak, fekete fából volt a sámlia, fekete fából volt az ablaklámpája és a padló is fekete fából volt a szobájában... amint varrt, varrogott, egyszer kipi-